

SOFTWARE OD APPLU

Nejen výrobou hardwaru je živa společnost Apple – vždy pro své počítače vytvářela operační systém a čas od času se podílela i na vývoji programového vybavení. V posledních měsících však jednoznačně prokázala, že dokáže vytvářet stejně kvalitní vlastní software jako hardware. V tomto článku se seznámíme jen s několika nejvýznamnějšími produkty, které Apple uvedla na trh. Všechny mají jedno společné – jsou zcela zdarma dodávány ke každému počítači Apple.

Každý počítač Apple je vybaven rozhraním FireWire (iLink/IEEE1394), a proto se velmi snadno může stát počítačovou střížnou. Stačí jen spustit program iMovie a připojit k počítači digitální kameru. Program iMovie byl první softwarový počín od Applu, který doslova "usadil" odbornou veřejnost. Každý s ním totiž zvládne sestříhat, ozvučit a otitulkovat video ve velmi krátkém čase a v opravdu vysoké kvalitě. Osobně jsem do všech "tajů" iMovie pronikl za méně než 15 minut. Zajímá mě se především o prolínačky, stříhové možnosti, zpomalené nebo naopak zrychlené přehrávání, přehrávání sekvencí pozpátku a v neposlední řadě o ozvučení ve více kanálech. Na vše jsem přišel velmi záhy a bez manuálu – k iMovie se totiž místo manuálu dodává pouze ukázkový projekt, který nahradí stostránkový manuál konkurenčního produktu. Nikdy předtím jsem v podobné aplikaci nepracoval a s videem jsem se setkával pouze v klasické formě – nikoliv digitální. Možnosti, které tento produkt nabízí, jdou v jeho druhé verzi ještě dále – iMovie 2 dokáže velmi snadno importovat hudbu z CD. Nové efekty jistě ocení každý uživatel, vylepšená rychlost a optimalizace pro procesory G4 je na první pohled viditelná. Program je kompletním řešením pro zpracování digitálního videa pro domácnosti, školy, ale i pro nenáročnou reklamní (především internetové) účely. Apple v oblasti digitálního videa myslí i na profesionály – pro ty je určen Final Cut Pro. Tomu se však věnovat nebudeme, protože na rozdíl od iMovie, který je zdarma, jde o komerční řešení. Program iMovie 2 je k dispozici ve verzích pro Mac OS 9.1 a pro nový Mac OS X.

Zejména nové počítače Apple se stále častěji stávají synonymem pro snadné vytváření a přehrávání fenomenálního hudebního formátu MP3. Apple v této oblasti staví laťku velmi vysoko: program iTunes zahrnuje přehrávač MP3 a CD, internetové rádio a výkonný MP3 encoder s integrovanou podporou pro vypalování vlastních CD. To vše opět bez manuálu – naučit se s ním pracovat je snadné, během prvních pár minut dokážete přehrávat MP3 soubory nebo poslouchat internetové rádio, během dalších minut zvládnete vytvářet vlastní MP3 soubory a vypálení vlastnoručně "namixovaného" CD je jen otázkou poklepání na jednu ikonu. Program navíc disponuje velmi kvalitním editorem/konvertorem MP3 tagů a vizuálním modulem pro "grafické" znázornění hudby. Nemá sice některé pokročilé funkce komerčních přehrávačů, ale zato disponuje snadným ovládním a možnost přímo vypalovat CD budete u komerčních produktů také jen stěží hledat. Existuje ve verzích pro Mac OS 9.1 a pro Mac OS X.

Nové počítače iMac a Cube, se kterými jsme vás již seznámili v minulém Chipu, mají vestavěnou "vypalovačku". Apple společně s vypalovačkou dodává zdarma i Disc Burner. Běžný uživatel, který se s vypalováním nikdy nesetkal, bude schopný vytvořit svůj první CD bez obavy, že by něco pokazil. Disc Burner umožňuje vytvářet tři typy CD – datové, audio a MP3 CD. Disc Burner se aktivuje automaticky po vložení prázdného média do mechaniky. Zeptá se pouze na typ CD, který chceme vytvořit, a poté na ploše připraví virtuální disk o velikosti odpovídající vloženému médiu. Podle předem vybraného typu CD nakopírujeme požadovaná data na virtuální CD a výběrem nabídky Vypálit aktivujeme proces "pálení". Všechny tři formáty lze poté číst/přehrávat na libovolném počítači (Macintosh nebo Windows). Datové disky jsou totiž vytvářeny ve speciálním hybridním formátu, který umožňuje nativní přístup ke společným datům z prostředí Mac OS i z Windows. Hudební a MP3 CD lze pochopitelně přehrávat v libovolném přístroji. Disc Burner je momentálně dostupný pouze pro Mac OS 9.1.

Nový Power Mac G4 se dodává s ojedinělou mechanikou SuperDrive, která umí číst i zapisovat běžná média, a navíc umožňuje i vytvářet vlastní DVD disky. Apple k této mechanice dodává zdarma iDVD – program, se kterým jsem dokázal za méně než 20 minut připravit vlastní DVD titul, přestože jsem nikdy předtím žádný podobný software neviděl a o DVD vím pouze to, jak jej přehrávat. Obdobně jako iMovie 2 je iDVD velmi intuitivní produkt a nabízí maximální snadnost ovládní. S iDVD je dodávána i poměrně slušná knihovna předem připravených motivů pro úvodní obrazovku titulu a pro výběrové nabídky. Problém není ani vytvořit vlastní vzory například ve Photoshopu nebo jiném bitmapovém editoru. Ze zcela nepochopitelných (komerčních) důvodů je iDVD omezen na tvorbu maximálně 60minutových titulů. Apple se tak zjevně snaží nekonkurovat vlastnímu vysoce profesionálnímu komerčnímu produktu iDVD Pro – ten ovšem představuje zcela jinou kategorii a základní verze iDVD jej nemůže nahradit ani v případě, že by byla bez jakéhokoliv časového omezení. Nebýt této "vady", mohl by iDVD uspokojit i ty nejnáročnější uživatele. Nezbyvá než doufat, že u Applu nakonec dostanou rozum a trapné omezení z další verze již zmizí. Program lze momentálně provozovat pouze pod Mac OS 9.1.

Na závěr jsem si ponechal jednu lahůdku. Jde o velmi dobře utajenou novinku, kterou získá zdarma

každý uživatel, který si zakoupí CD s Mac OS 9.1 nebo počítač s tímto systémem. WorldText – textový editor nezatížený omezením velikosti otevíraného souboru a využívající vyspělých typografických možností i s plnou (opravdu plnou) podporou Unicode (včetně Unicode klávesnice). Nativní formát editoru je RTF nebo prostý text v UTF-8 (Unicode). WorldText umí otevírat a ukládat i klasické "Zápisníkové" soubory. Bohužel vzhledem k limitacím Mac OS 9.1 nelze využít všech možností WorldTextu při aktivním CE skriptu. I přesto nabízí WorldText velmi slušné možnosti a dokáže za pomoci konvertoru (také zdarma) otevírat i korektní RTF soubory z Windows v češtině. WorldText je určen pouze pro Mac OS 9.1, pro Mac OS X tento program nikdy nebude, stejně jako například Zápisník – Mac OS X obsahuje velmi kvalitní editor, který se vyrovná i slavnému MS Wordu – TextEdit.app.

Tímto článkem jsme si představili hlavní softwarové novinky od Applu. V příštích číslech Chipu přineseme podrobné návody a triky pro tyto výjimečné aplikace.

Jakub Formánek | formanek@vol.cz